

WKS.5533.3.2018.AD

Warszawa, dn. 12 czerwca 2018 r.

Protokół kontroli

1. Kontrolę przeprowadzono w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 7 w Warszawie przy ul. Osowskiej 81, którego dyrektorem jest Pan Robert Lisewski.
2. Kontrolę w dniu 7 czerwca 2018 r. przeprowadzili:
 - Pani Beata Kuchniewska – wizytator w Wydziale Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie,
 - Pan Artur Domżański – starszy wizytator w Wydziale Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie.
3. Kontrolę przeprowadzono na podstawie upoważnień z dnia 4 czerwca 2018 r. nr: WKS.5533.110.2018.AD, wydanych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty, w związku z pismem Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” nr: NL587/2018/W.
4. Tematyka kontroli: *Zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu wychowanków w Ośrodku. Przestrzeganie praw dziecka, ucznia i wychowanka.*
5. W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z Dyrektorem Ośrodka oraz badanie ankietowe wśród grupy wychowanków. Ponadto, dokonano analizy następującej dokumentacji:
 - Rejestru skarg i wniosków,
 - Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 7 w Warszawie,
 - Diagnozy potrzeb i problemów występujących w społeczności MOS 7 w roku szkolnym 2017/2018,
 - Wniosków z badania poziomu bezpieczeństwa wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii Nr 7,
 - Planu pracy koordynatora ds. bezpieczeństwa w MOS nr 7 w Warszawie na rok szkolny 2016/2017,
 - Sprawozdania z realizacji planu pracy koordynatora ds. bezpieczeństwa w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 7 w Warszawie w roku szkolnym 2016/2017,

Parafy*.....

.....
kontrolującego/ych

.....
dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- Reportów z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzanej w Ośrodku w latach szkolnych 2012/2013 – 2016/2017.

6. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości.

W trakcie kontroli dyrektorowi Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii przedłożono do wglądu pismo Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” z dnia 14 maja 2018 r., nr: NL587/2018/W. Po zapoznaniu się z dokumentem dyrektor placówki nie odniósł się bezpośrednio do jego treści. Udostępnił natomiast do wglądu kontrolującemu ośrodkowy *Rejestr skarg i wniosków*. W powyższym dokumencie nie było żadnego wpisu, co świadczy o braku oficjalnych skarg na wychowawców i nauczycieli zatrudnionych w placówce. Dyrektor poinformował również, że w Ośrodku zdarzają się sytuacje konfliktowe między wychowankami a kadrą pedagogiczną, w szczególności wychowawcami, jednak nie mają one cech stosowania przemocy fizycznej, czy psychicznej przez pracowników Ośrodka względem młodzieży. W placówce funkcjonuje również tzw. „skrzynka kontaktów”, do której wychowankowie mają możliwość składać swoje uwagi dotyczące funkcjonowania Ośrodka. W dniu kontroli nie stwierdzono żadnych uwag. Ponadto, dyrektor poinformował, iż wychowankowie nie korzystają z przysługującego im prawa do zgłaszania uwag.

W listopadzie 2016 r. w placówce opracowano i wdrożono procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych i zagrożenia bezpieczeństwa wychowanków. Ze *Sprawozdania z realizacji planu pracy koordynatora ds. bezpieczeństwa w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 7 w Warszawie w roku szkolnym 2016/2017* wynika, że w placówce zorganizowano specjalne szkolenie dla pracowników, w trakcie którego przedstawiono i szczegółowo omówiono ww. procedury oraz sposoby postępowania w sytuacjach kryzysowych i zagrożenia bezpieczeństwa wychowanków. Szczególną uwagę poświęcono sposobom przeciwdziałania agresji rówieśniczej oraz rozpoznawania i odpowiedniego postępowania z wychowaniem po przyjęciu substancji psychoaktywnych. Przypomniano wszystkim pracownikom o konieczności współpracy z lokalnymi partnerami działającymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa na terenie Ośrodka i dzielnicy. Kadry pedagogicznej udostępniono listę partnerów. Zobowiązano nauczycieli i wychowawców do sumiennego przestrzegania grafiku dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych oraz podczas zajęć wychowawczych i zwracania uwagi na nawet najmniejsze oznaki przemocy rówieśniczej.

W styczniu i lutym 2017r. przeprowadzono wśród wychowanków ankietę dotyczącą bezpieczeństwa na terenie Ośrodka. Na podstawie jej wyników określono miejsca, sytuacje i czas, w których zdarzają się sytuacje zagrażające bezpieczeństwu młodzieży. Na zorganizowanym spotkaniu z nauczycielami i wychowawcami przedstawiono i omówiono wyniki ankiet oraz ustalono sposoby skuteczniejszego postępowania w celu zapewnienie bezpieczeństwa wychowankom poprzez:

- rzetelnie pełnione dyżury wychowawcze i nauczycielskie w każdym zakątku szkoły i internatu, ze szczególnie zwróceniem uwagi na łazienki i toalety,

Parafy*
 kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- przypominanie wychowankom o zasadach bezpieczeństwa i prawidłowego traktowania kolegów podczas apeli porannych,
- codzienne omawianie zachowania i relacji koleżeńskich podczas spotkań grupowych w internacie,
- obecność pedagoga/psychologa na wszystkich przerwach międzylekcyjnych,
- włączenie rodziców do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa.

W Ośrodku na bieżąco podejmowane są działania interwencyjne, w których biorą udział wychowawcy poszczególnych grup oraz zatrudnieni w placówce specjaliści. Do najczęstszych form podejmowanych w Ośrodku interwencji w sprawach zagrożenia bezpieczeństwa wychowanków należą:

- indywidualne rozmowy dyscyplinujące z wychowankami,
- indywidualne rozmowy z wychowankami i rodzicami,
- indywidualne konsultacje i porady dla rodziców ze specjalistami,
- zawieranie kontraktów, umów mających na celu zmianę zachowań i postaw młodzieży,
- informowanie kuratorów, lub wydziałów rodzinnych i nieletnich w Sądach Rejonowych o sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu wychowanków,
- w najtrudniejszych przypadkach występowanie do Sądów Rejonowych o zmianę środka wychowawczego i umieszczenie w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym,
- zobowiązanie wychowanków do podjęcia terapii uzależnień.

W Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 7 w Warszawie diagnozuje się potrzeby i problemy wychowanków. Celem diagnozy jest pozyskanie informacji niezbędnych do stworzenia jak najlepszych warunków rozwojowych dla uczniów/wychowanków. Pozyskane drogą diagnozy dane determinują doraźne modyfikowanie treści programu wychowawczo – profilaktycznego zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami młodzieży, kadry pedagogicznej oraz rodziców wychowanków. W rezultacie przeprowadzonej w roku szkolnym 2017/2018 diagnozy rozpoznano następujące problemy występujące w społeczności wychowanków Ośrodka:

- trudności wychowanków w sferze emocjonalno – społecznej i zaburzenia zachowania (duża frustracja w sytuacji porażki, słaba kontrola emocji, nieadekwatne do sytuacji reakcje emocjonalne, wybuchy złości, gniewu),
- zachowania agresywne (wyśmiewanie, obrażanie, grożenie, ubliżanie) oraz wskazujące na stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej wobec kolegów,
- zagrożenie demoralizacją części wychowanków (używanie wulgaryzmów, palenie papierosów, picie alkoholu, próbowanie lub zażywanie środków odurzających i psychoaktywnych, dopuszczanie się kradzieży bądź niszczenia mienia),
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne, nieumiejętność uczenia się.

Parafy*.....

[Signature] *[Signature]* *[Signature]*
kontrolujących dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

W związku z powyższymi ustaleniami funkcjonujący w placówce Zespół ds. Programu Wychowawczo – Profilaktycznego wypracował, m.in. następujące zamierzenia, które należy wdrożyć do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

- zaangażowanie całej społeczności Ośrodka w realizację zadań wychowawczo – profilaktycznych,
- promocja zdrowego trybu życia, w tym zasad prawidłowego odżywiania, dbałość o higienę osobistą,
- przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi,
- prowadzenie działań w ramach profilaktyki zagrożeń związanych z używkami, reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy,
- uczenie kultury zachowania, słowa, tolerancji i szacunku wobec innych,
- kształtowanie osobowości wychowanka – w tym kształtowanie postawy moralnej wychowanka, budowanie poczucia własnej wartości, nauka postawy prospołecznej, podnoszenie stopnia kultury osobistej.

W Ośrodku przeprowadzane są zgodnie z § 28 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno – wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r., poz. 1606) badania poziomu bezpieczeństwa wychowanków. Badanie przeprowadzone w pierwszym półroczu roku szkolnego 2017/2018 nie ujawniło szczególnie niepokojących zagrożeń w kwestii bezpieczeństwa wychowanków, ale wykspozowało miejsca i sytuacje, w których czują się oni najmniej bezpiecznie.

W celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa został zrealizowany projekt dotyczący praw dziecka, polegający na przeprowadzeniu przez wychowawców klas i grup, przy wsparciu psychologa szkolnego, pogadanki podkreślającej prawo każdego wychowanka do poczucia bezpieczeństwa i poszanowania jego godności. Elementami tego projektu były również prace plastyczne wykonane przez wychowanków dotyczące praw dziecka oraz zorganizowany w placówce apel okolicznościowy podsumowujący działania zrealizowane w ramach projektu.

W placówce wdrożono system wzmocnień pozytywnych stosowany wobec wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 7, którego celem jest zmiana niepożądanych zachowań u wychowanków i promowanie postaw pozytywnych, kształtowanie właściwego stosunku do nauki i obowiązków szkolnych, propagowanie postawy wzajemnej pomocy, poczucia wspólnoty grupowej. Ponadto, w poszczególnych grupach wychowawczych przeprowadzono cykl zajęć z udziałem

Parafy*.....
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

psychologa i pedagoga, których głównym tematem było poczucie bezpieczeństwa każdego wychowanka. W ich trakcie zwrócono wychowankom szczególną uwagę na konieczność zgłaszania wszelkich zachowań łamiących prawo do bezpieczeństwa przebywających w Ośrodku chłopców. Wychowanków objęto indywidualną opieką tutora, jako zaufanej osoby, której można zgłaszać problemy i uwagi dotyczące poczucia bezpieczeństwa w placówce.

Wnioski z badania poziomu bezpieczeństwa wychowanków w pierwszym półroczu roku szkolnego 2017/2018 przedstawiają się następująco:

- zdecydowana większość wychowanków czuje się w Ośrodku bezpiecznie,
- główne przyczyny poczucia zagrożenia wychowanków dotyczą obaw przed zagrażającymi zachowaniami ze strony kolegów, a dotyczy to zwłaszcza wychowanków nowo przyjętych do placówki,
- wychowankowie mają zaufanie do pracowników Ośrodka i nie mają oporów przed zgłaszaniem wszelkich obaw i niepokojów związanych z zagrożeniem poczucia bezpieczeństwa,
- podopieczni mają poczucie, że w razie potrzeb mają możliwość zwrócenia się do pedagoga, psychologa, wychowawcy i innych pracowników Ośrodka.

Na podstawie powyższych wniosków sformułowano rekomendacje, w ramach których należy, m.in.:

- budować jeszcze większe zaufanie wychowanków wobec kadry Ośrodka poprzez poświęcanie młodzieży uwagi, wykazywanie zainteresowaniami sprawami chłopców, dopytywanie, wspieranie oraz umożliwianie prowadzenia rozmów i uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów,
- integrować nowych wychowanków z grupą i innymi wychowankami,
- zwracać szczególną uwagę na zachowania wychowanków podczas przebywania w łazienkach, pokojach i innych pomieszczeniach wskazanych przez wychowanków jako najmniej bezpieczne,
- reagować na każdy przejaw agresji psychicznej i fizycznej, zapobiegać stosowaniu przemocy.

Zarówno *Diagnoza potrzeb i problemów występujących w społeczności MOS 7 w roku szkolnym 2017/2018*, jak i *Wnioski z badania poziomu bezpieczeństwa wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii Nr 7* wykazały występowanie przemocy rówieśniczej wśród wychowanków przebywających w placówce. Natomiast przeprowadzone w dniu kontroli wśród 11 wychowanków anonimowe ankiety dowodzą, oprócz przemocy rówieśniczej, również występowania zjawiska przemocy stosowanej przez nauczyciela względem wychowanka Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 7 w Warszawie.

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

Szczegółowe wyniki badania ankietowego przedstawiają się następująco:

- zdecydowana większość wychowanków uznała, że czuje się w Ośrodku bezpiecznie, natomiast jeden wychowanek nigdy nie doświadczył uczucia bezpieczeństwa podczas pobytu w placówce,
- trzech wychowanków uznało, że w Ośrodku używa się czasami wobec nich przemocy, w opinii ośmiu nie miało to nigdy miejsca,
- siedmiu chłopców wskazało na konkretne przykłady stosowanych wobec nich form agresji, zarówno w szkole, jak i w internacie (wyzywanie, poniżanie, groźby, popychanie, policzkowanie),
- trzech ankietowanych wskazało na bicie ich kijem, w tym w jednym przypadku miał tego dopuścić się nauczyciel,
- zdaniem większości wychowanków mogli oni zwrócić się o pomoc, gdy ktoś zachował się wobec nich agresywnie,
- w sytuacjach, gdy ktoś zachował się wobec chłopców agresywnie, najczęściej zwracali się oni o pomoc do wychowawców, psychologa i pedagoga,
- jeden z ankietowanych poinformował, że: *fajnie mu się rozmawia z psychologiem i pedagogiem.*

7. Zalecenia:

- 1) zapewniać bezpieczeństwo wychowankom w czasie ich pobytu w Ośrodku zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.),
- 2) wzmocnić nadzór pedagogiczny dyrektora Ośrodka w zakresie przestrzegania praw wychowanka w Ośrodku, wynikających z *Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.* (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zm.), zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.),
- 3) w przypadku powzięcia informacji o stosowaniu przemocy przez pracowników placówki względem wychowanków bezwzględnie wyciągać konsekwencje służbowego wobec pracowników, włącznie z odpowiedzialnością dyscyplinarną za uchybienia godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela* (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 967), zgodnie z art. 75 ust. 1 cytowanej ustawy.

8. Termin realizacji zaleceń.

Od dnia podpisania protokołu kontroli

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r., w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli,

Parafy*
..... kontrolującego dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

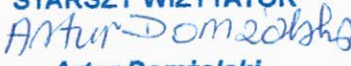
Zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.), dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Protokół podpisali:

DYREKTOR

mgr Robert Lisewski
.....
(dyrektor placówki)

STARSZY WIZYTATOR

Artur Domżański

WIZYTATOR

Beata Kuchniewska

.....
(przeprowadzający kontrolę)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej placówki, a drugi włącza się do akt kontroli.

DYREKTOR

mgr Robert Lisewski
Poświadczam odbiór protokołu kontroli: 14.06.2018 r.
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora placówki)

Warszawa, dnia 14 czerwca 2018 r.

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

